

CYNGOR GWYNEDD

ADRODDIAD I GYFARFOD CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad y Cyfarfod:	16ain o Orffennaf 2019
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Thomas, Aelod Cabinet Datblygu'r Economi
Swyddog Cyswllt:	Iwan T. Jones, Cyfarwyddwr Corfforaethol
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679685
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad Datblygu'r Economi

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw i'ch diweddarau ar beth sydd wedi'i gyflawni yn y maes rwy'n gyfrifol amdano fel Aelod Cabinet Datblygu'r Economi. Mae hyn yn cynnwys amlinellu'r diweddaraf gyda'r addewidion yng Nghynllun y Cyngor; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynllun arbedion a thoriadau.
- 1.2 Rydym erbyn hyn yn gweithredu ar Gynllun y Cyngor 2018-23, yma rwyf yn adrodd ar y cynnydd ers mis Ebrill hyd at ddiwedd Mehefin 2019.
- 1.3 Dros y misoedd diwethaf, mae'r pwyslais wedi bod ar weithredu'r prosiectau sy'n rhan o Gynllun y Cyngor 2018-23. Ar y cyfan, rwyf yn hapus gyda pherfformiad y mwyafrif o brosiectau, gyda phob un ar y trywydd cywir. Byddaf yn ymhelaethu ar y cynnydd yn yr adroddiad, gan gyfeirio at enghreifftiau o ymarfer da.

2. PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

3. RHESYMAU DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PROSIECTAU CYNLLUN Y CYNGOR

4.1 Gweledigaeth Twf Gogledd Cymru

- 4.1.1 ***Mae'r gwaith o fewn y prosiect yn cynnwys bod yn aelod blaengar o Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, gan sicrhau fod Gwynedd yn elwa'n deg o'r buddsoddiad ddaw i ranbarth Gogledd Cymru.***

CYNGOR GWYNEDD

- 4.1.2 Rydw i yn falch iawn fod ein Arweinydd y Cynghorydd Dyfrig Siencyn bellach yn Gadeirydd ar Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.
- 4.1.3 Mae'r adran yn parhau i arwain ar gynllun Isadeiledd Trawsfynydd, gyda Achos Busnes Amlinellol wedi gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'r DU. Rydym yn parhau i ymateb i adborth y sector breifat a Llywodraethau, ynghyd a gweithio'n rhagweithiol gyda rhan ddeiliad i ddatblygu'r cynnig.
- 4.2 **Creu Swyddi Gwerth Uchel (Cyflog £26,500 neu fwy)**
- 4.2.1 ***Bydd y prosiect yma yn edrych i dargedu'r sectorau sy'n talu'n dda trwy greu amgylchedd sy'n cefnogi busnesau newydd a thyfu busnesau presennol, a sicrhau fod y gweithlu lleol yn gallu manteisio ar y cyfleoedd sy'n bodoli. Bydd y prosiect yn canolbwyntio ar ddenu buddsoddiad mewn safleoedd strategol megis Atomfa Trawsfynydd, Maes Awyr Llanbedr a Pharc Bryn Cegin/Parc Menai.***
- 4.2.2 Mae'r gwaith yn parhau i ddenu datblygiad newydd i safle Trawsfynydd, rydym yn cydweithio gyda Llywodraeth Cymru i sefydlu endid ddatblygu pwrpasol ar gyfer y Safle i symud gweithgareddau ymlaen.
- 4.2.3 Rydym yn y broses o gytundebu gyda Canolfan Awyrofod Eryri i alluogi gweithredu rhaglen o welliannau i adeiladau ar y safle. Mae gwaith yn parhau gyda Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri i sicrhau Caniatâd Cynllunio ar gyfer gwella'r mynediad i'r safle, a thrwy hynny ddenu nawdd i adeiladu ffordd osgoi i bentref Llanbedr.
- 4.2.4 Unwaith eto eleni, braf oedd gweld plant lleol yn cael eu croesawu i Ganolfan Awyrofod Eryri, Llanbedr fel rhan o gystadleuaeth rhyngwladol Sefydliad y Peirianwyr Mecanyddol (IMechE). Bu 80 o ddisgyblion cynradd ac uwchradd o ysgolion Meirionydd yno; cawsant gyfle i siarad gyda chystadleuwyr o brifysgolion ar draws y byd, ynghyd â chyfle i adeiladu llongau awyr, hedfan awyrennau model, hedfan awyren rhithwir ac yn y blaen.
- 4.2.5 Rydym yn derbyn adborth fod nifer o fusnesau yn parhau i wynebu rhwystrau rhag tyfu, yn bennaf oherwydd yr ansicrwydd o gwmpas Brexit, a diffyg gofod busnes o faint digonol.
- 4.2.6 Rydym yn arwain ar brosiect STEM Gogledd, erbyn hyn mae'r fîm llawn mewn lle a gwaith ymgysylltu gyda buddiolwyr wedi cychwyn. Edrychaf ymlaen i adrodd ar gynnydd y prosiect, a llwyddiannau y disgyblion 11-19 oed sydd yn cael cymorth drwy'r prosiect.
- 4.3 **Rhaglen Arloesi Gwynedd Wledig**
- 4.3.1 **Pwrpas y rhaglen yma yw adeiladu ar y gwaith da sydd eisoes wedi ei wneud i drawsnewid yr economi wledig trwy annog arloesedd o fewn sectorau**

CYNGOR GWYNEDD

traddodiadol (megis amaeth a thwristiaeth) ynghyd a gwella isadeiledd ddigidol cymunedau gwledig.

4.3.2 Mae gwaith yn parhau gyda nifer o ddatblygiadau arloesol cyffrous ar y gweill ar draws y Sir. Mae 37 o gynlluniau peilot wedi ei cwblhau gan Arloesi Gwynedd Wledig, gyda bron i 300 o weithgareddau hyrwyddo / rhannu gwybodaeth wedi eu cynnal gan ddod i gyswllt gyda 4,500 o drigolion Gwynedd. Mae rhai o'r uchafbwyntiau diweddar yn cynnwys (gellir gweld llw o enghreifftiau eraill o waith Arloesi ar y we):

- cwblhau y cynllun amser i fentro;
- recriwtio cymunedau i dreialu'r defnydd o geir cymunedol trydan;
- ymchwilio i ddarparu wi-fi o amgylch Y Wyddfa;
- gosod peiriant fendio cynnyrch lleol a peilota gweithgaredd i fywiocau strydoedd siopa.

4.3.3 Rydw i yn falch o weld rhai o'r treialon Leader yn cael ei datblygu'n bellach. Yn dilyn gwaith cychwynnol i godi ymwybyddiaeth o botensial Rhyngwlad y Pethe yng Ngwynedd, mae ymgyrch sylweddol wedi lansio ar draws Gwynedd a Môn o dan y faner "Blwyddyn o RhyP" fydd yn parhau gyda'r gwaith ac yn rhoi proffil cenedlaethol yn y maes i'r ardal.

4.3.4 Mae Cyngor Gwynedd yn arwain ar raglen Arfor, mae'r strwythurau lleol ar gyfer arwain a rheoli y cynllun wedi sefydlu, a 5 cynllun wedi adnabod, bydd manylion pellach ar rhain yn cael ei cyflwyno i'r Cabinet mewn adroddiad ar wahân.

4.4 Cynyddu Budd Digwyddiadau Mawrion

4.4.1 ***Pwrpas y prosiect hwn yw denu digwyddiadau proffil uchel i Wynedd er mwyn manteisio ar y budd economaidd a chymdeithasol fydd yn deillio o hyn.***

4.4.2 Mae ymateb da wedi bod i'r alwad agored ar gyfer digwyddiadau tymor 2019/20. Yn ystod chwarter 1 mae 1 digwyddiad wedi llwyddo i uchafu budd economaidd lleol o £200,428.

4.5 Hybu Canol Tref

4.5.1 ***Pwrpas y prosiect yw cefnogi a hwyluso adfywio canol trefi er mwyn iddynt gynnal ystod o wasanaethau i drigolion lleol ac ymwelwyr o fewn amgylchedd fywiog â naws Gymreig.***

4.5.2 Mae ardrawiad buddsoddiadau cyfalaf gwerth £15m adfywio Glannau Caernarfon yn dod fwyfwy amlwg yn y dref. I ddyddiad mae cynllun Glannau Caernarfon wedi creu 29.5 swydd.

4.5.3 Mae gwaith adeiladu Cei Llechi yn parhau gyda disgwyl i gwblhau erbyn Chwefror 2020. Braff oedd gweld Gorsaf Rheilffordd Ffestiniog ar Ucheldir yn

Cyswllt:

01286 679729 • 01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

CYNGOR GWYNEDD

cael ei agor yn swyddogol ar y 14eg o Fehefin, gyda'r Arglwydd Dafydd Ellis-Thomas yn rhan o'r agoriad.

- 4.5.4 Mae'r buddsoddiad cychwynnol i sefydlu yr ardal Gwella Busnes (HWB Caernarfon) wedi arwain at wella eiddo, sefydlu rhwydwaith WiFi am ddim, yr ambaréls lliwgar ar Stryd y Plas (fel rhan o un o dreialon Arloesi Gwynedd Wledig), cynlluniau celf a thrafodaethau i agor y Ganolfan Groeso. Mae gwaith ar droed rhwng yr holl bartneriaid i ddatblygu pecyn marchnata i Gaernarfon, i agor marchnadoedd newydd ac i ymestyn y tymor.
- 4.5.5 Rydym wedi sicrhau fod Bangor yn flaenoriaeth adfywio i'r Gogledd, os y cofiwch Bangor oedd yr unig gyrchfan yng Ngwynedd oedd yn gymwys. Rydym wedi cael cefnogaeth mewn egwyddor gan y Cabinet i becyn o gynlluniau arfaethedig sydd wedi eu blaenoriaethu gan y Bartneriaeth. Mae cronfa Buddsoddi mewn Eiddo (£2.16m) wedi ei sefydlu gan weld cryn dipyn o ddiddordeb yn y misoedd cychwynnol.
- 4.5.6 Mae'r Cyngor hefyd yn parhau i gynnig cefnogaeth i'r Ardal Gwella Busnes ym Mangor, ond rwyf yn gynyddol ymwybodol o'r gofyn sydd ar y gymuned fusnes o ran rheoli ac arwain y drefn Ardaloedd Gwella.
- 4.5.7 Rydw i yn falch o adrodd fod cais am gyllideb o £2m ar draws y Gogledd wedi ei gymeradwyo i weithredu cynllun Adeiladau Pwysig (Cronfa TRI Llywodraeth Cymru), mae'r ardaloedd y cynllun yng Ngwynedd wedi ei cyfyngu i Fangor a Caernarfon fel man cychwyn, bydd gwaith yn cychwyn i adnabod eiddo a thrafod efo perchnogion er mwyn manteisio ar y cyfle.
- 4.5.8 Mae'r Adran hefyd yn gyrru ymlaen gyda'r gwaith o sefydlu Bwrdd Adfywio corfforaethol ac gyda hyn byddwn yn gyrru ymlaen i ymchwilio ymhellach i sut allwn gefnogi bywiogi canol ystod ehangach o drefi Gwynedd.

4.6 Rhoi Treftadaeth Llechi Gwynedd ar waith

- 4.6.1 ***Pwrpas y prosiect yw gwireddu rhaglen o weithgareddau adfywio yn ardaloedd y llechi, a pharau i weithio i sicrhau statws Safle Treftadaeth y Byd i'r diwydiant llechi yng Ngwynedd.***
- 4.6.2 Rydym wedi cytuno ar amserlen gyda DCMS ar gyfer cyflwyno enwebiad Llechi Gwynedd i UNESCO yn mis Tachwedd 2019, gyda'r penderfyniad yn cael ei gyhoeddi yn Mis Gorffennaf 2021. Bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet yn mis Hydref er mwyn cytuno ar y cynllun.
- 4.6.3 Mae rhaglen o weithgareddau cymunedol ar waith yn cynnwys cynllun llysgenhadon ifanc sydd yn cael ei redeg mewn partneriaeth efo Amgueddfa Lechi Cymru. Mae 14 o Lysgenhadon Ifanc wedi penodi fel rhan o gynllun LleCHI ar draws Gwynedd rhwng 12 a 18 oed.

4.7 Elwa o Dwrstiaeth

Cyswllt:
01286 679729 • 01286 679490
cabinet@gwynedd.llyw.cymru

CYNGOR GWYNEDD

4.7.1 ***Pwrpas y prosiect yma yw edrych ar y posibilrwydd o gael ymwelwyr i gyfrannu'n ariannol at gynnal a gwella cyrchfannau Gwynedd a chodi safonau'r sector twristiaeth. Drwy wneud hyn, byddwn yn gwella darpariaeth cyrchfannau'r sir ynghyd a chynyddu safon darpariaeth y diwydiant ymwelwyr.***

4.7.2 Cafodd arbenigwr ei gomisiynu i graffu'r maes ac adrodd ar fodolau posibl i symud ymlaen a'r strwythurau gweithredu angenrheidiol. Mae adroddiad drafft ar yr opsiynau wedi cyflwyno i'r Bwrdd Prosiect, a dyma fydd sail adroddiad i'r Cabinet yn y dyfodol.

4.8 **Busnesau sy'n cael cymorth i ffynnu**

4.8.1 ***Pwrpas y prosiect yw sicrhau dull gweithredu yn y Cyngor sy'n rhoi anghenion busnesau yn ganolog ac yn ceisio lleihau rhwystrau iddynt sefydlu a thyfu yn y sir.***

4.8.2 Dwi'n falch o adrodd fod cyfarfod cychwynol o'r Bwrdd Prosiect wedi ei drefnu i symud y prosiect hwn ymlaen gan drafod a chytuno ar friff a cynllun prosiect.

4.9 **Mwy o drigolion Gwynedd yn chwarae rhan lawn yn y byd gwaith**

4.9.1 ***Pwrpas y prosiect yma yw canolbwyntio ar gyfres o weithgareddau fydd yn annog trigolion Gwynedd gyfan i mewn i fyd gwaith.***

4.9.2 Mae'r pecyn cyflogaeth Gwaith Gwynedd yn parhau i gefnogi unigolion i oresgyn rhwystrau i waith. Hyd yma mae 261 o unigolion wedi derbyn cymhwyster/achrediad sydd y berthnasol i waith ac 105 wedi symud i mewn i waith.

4.9.3 Fel rhan o'r prosiect mae gwaith i gydweithio gyda cyflogwyr ac gwasanaethau o fewn y Cyngor er mwyn sicrhau fod y rhaglen yn cyfarch anghenion, yn dilyn trafodaethau gyda'r Gwasanaeth Darparu mae llyfryn Gyrfa Gofal wedi'i ddatblygu, gobeithio bydd dilyniant i hyn gyda pecyn hyfforddiant.

5. **MESUR PERFFORMIAD**

5.1 Mae **Atodiad 1** yn adrodd ar fesurau perfformiad sy'n gysylltiedig â fy mhortffolio.

5.2 Er fod yn fuan yn y flwyddyn, rwyf yn gyfforddus bod yr adran ar y trywydd cywir o ran mesurau perfformiad.

CYNGOR GWYNEDD

5.3 Mae'r adran yn casglu mesurau maes (lle mae mwy nag un gwasanaeth yn bwydo i'r mesurydd) a mesurau fesul gwasanaethau.

5.4 Mesurau Maes

5.4.1 Busnesau yn derbyn cymorth – Yn ystod chwarter 1 mae 75 o fusnesau wedi derbyn cymorth gan yr Adran, gyda 59% (44) o rheiny yn deillio o weithgaredd Twristiaeth a Marchnata.

5.4.2 Swyddi Gwerth Uchel wedi creu – Yn ystod ch1 mae 5 swydd gwerth uchel wedi creu gan gwmni Smart Storm ym Mharc Menai.

5.5 Mesurau Gwasanaeth

5.5.1 Mae rhan helaeth o adnoddau'r **Gwasanaeth Rhaglenni Datblygu Economaidd** yn cael eu cyfeirio at weithredu prosiectau cynllun y Cyngor, gyda sylw hefyd yn cael ei roi i faterion strategol sy'n gysylltiedig a'u cyflawni megis gwella cysylltedd yn y sir neu all fod yn risg i gyflawni'r blaenoriaethau megis Brexit a'r ansicrwydd am arian DE i'r dyfodol.

5.5.2 Mae'r **Gwasanaeth Cefnogi Busnes** yn darparu gwybodaeth, Cyngor a chefnogaeth i fusnesau er mwyn iddynt sefydlu, bod yn gystadleuol a datblygu yng Ngwynedd. Mae'r gwasanaeth yn gyfrifol am weithredu, rheoli a hyrwyddo cronfeydd benthyciadau megis Cronfa Benthyciadau Canol Tref Gaernarfon a Chronfa Ardal Bangor.

5.5.3 Unwaith eto eleni cynhaliwyd Wythnos Busnes Gwynedd yn ystod mis Mai 2019, gyda amryw o ddigwyddiadau busnes yn cael eu trefnu yn ogystal â seremoni gwobrau busnes. Braff oedd gweld adborth gadarnhaol a positif iawn i'r holl ddigwyddiadau.

5.5.4 Un o flaenoriaethau lleol y Cynllun y Cyngor yw i hyrwyddo ac adfywio'r Stryd Fawr yn Dyffryn Ogwen a Dyffryn Nantlle, mae Cronfa Benthyciadau Di-log yn weithredol ym Methesda a Penygroes.

5.5.5 Mae'r mesurydd '**Ymholiadau busnes a weithredir arnynt**' yn dangos bod nifer yr ymholiadau busnes wedi gostwng (26 yn chwarter 1) wrth gymharu â blynyddoedd blaenorol oherwydd diffyg cynlluniau ariannol. Mae ymgyrch marchnata i godi ymwybyddiaeth o'r Cronfeydd Benthyciadau Canol Trefi a hefyd cynllun grant newydd Canol Dinas Bangor a'r Pecyn Cymorth i Fentro fydd yn rhan o ddarpariaeth y Rhaglen Arfor yng Ngwynedd.

5.5.6 Mae mesurydd '**Gofod diwydiannol/ menter y Cyngor sy'n llawn**' yn amlygu fod 94% o'n hunedau diwydiannol yn llawn. Mae hyn yn ostyngiad i'r chwarter blaenorol, ond mae gwaith marchnata ar y gweill i geisio gosod yr unedau gwag.

CYNGOR GWYNEDD

- 5.5.7 Pwrpas y **Gwasanaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau** yw uchafu budd a gwerth i economi Gwynedd i ymwelwyr. Mae gwefan newydd Eryri Mynyddoedd a Môr (www.ymweldaeryri.info) bellach yn fyw, eisoes rydym wedi gweld cynnydd yn nifer yr ymweliadau o 9.9% yn ystod chwarter 1.
- 5.5.8 Llwyddwyd i ddenu nawdd o Gronfa Ymgysylltu Twristiaeth Rhanbarthol (CYTR) Croeso Cymru i ariannu dau brosiect sef hyrwyddo'r ardal allan o dymor sef Ffordd yr Arfordir ar y cyd gyda Chynghorau Penfro a Cheredigion a'r llall Ffordd y Gogledd ar y cyd gyda Chynghorau Lleol Gogledd Cymru.
- 5.5.9 Pwrpas y **Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig** yw sicrhau adnoddau diogel o ansawdd yn ein parciau gwledig, ein harbyrau, ein marinas ac ar draethau Gwynedd er mwyn creu atyniadau hamdden i bobl leol ac ymwelwyr.
- 5.5.10 Mae gwaith yn parhau ar reolaeth yr Hadan Pwllheli, bydd adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet maes o law.
- 5.5.11 Rydw i yn awyddus i weld blaen gynllunio o fewn y Gwasanaeth Morwrol er mwyn cael mwy o bobl ifanc i mewn i'r maes, rydw i yn gweld cyfle i ymchwilio i gyfleon megis prentisiaethau. Bydd Adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ar y mater pan yn amserol.
- 5.5.12 Mae'n siomedig i adrodd mai dim ond 6 traeth baner Las Rhyngwladol sydd yng Ngwynedd bellach, gan i Aberdaron a Tywyn golli ei baner oherwydd nad ydi ansawdd dŵr ymdrochi wedi cyrraedd y safon angenrheidiol yn 2018.
- 5.5.13 Pwrpas y **Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth** yw sicrhau mynediad trigolion Gwynedd at gefnogaeth, adnoddau a gwybodaeth sy'n rhoi'r cyfle iddynt ddysgu ac ennill sgiliau, darllen a mwynhau. Mae'n galonogol iawn fod 99% o ddefnyddwyr yn fodlon gyda'r gwasanaeth a dderbynnir.
- 5.5.14 Mae cwmni wedi ei benodi er mwyn cwblhau'r gwaith o adnewyddu silffoedd Storfa Llyfrgell Caernarfon, anelir i gwblhau'r gwaith cyn diwedd Tachwedd 2019.
- 5.5.15 Yn dilyn cais llwyddiannus am grant Trawsffurfio Llyfrgelloedd trwy MALD am £120,000, bydd gwaith yn cael ei wneud i wella cyfleusterau ac adnoddau Llyfrgell Pwllheli.
- 5.5.16 Cynhaliwyd Clwb Codio i Blant yn Llyfrgell Pwllheli mewn cydweithrediad gyda Choleg Meirion Dwyfor, lle gwirfoddolodd nifer o fyfyrwyr y coleg i gefnogi plant gyda'u sgiliau codio.
- 5.5.17 Mae'r **Gwasanaeth Amgueddfeydd a'r Celfyddydau** yn rhedeg dwy amgueddfa yng Ngwynedd ac yn gyfrifol am edrych ar gasgliadau a chreu arddangosfeydd yn y ddwy, sef: Storiol ac Amgueddfa Lloyd George.

CYNGOR GWYNEDD

- 5.5.18 Mae Cyfeillion Amgueddfa Lloyd George wedi cydweithio gyda Amgueddfa Lloyd George er mwyn comisiynu Cydlynnydd. Mae materion cyfreithiol wedi codi gyda Amgueddfa Lloyd George, bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Tîm Arweinyddiaeth o ran rôl y Cyngor fel Ymddiriedolwr.
- 5.5.19 Rydw i yn pryderu am sefyllfa ariannol Storiell yn dilyn i arian y Loteri ddod i ben. Roedd gorwariant o £72k gan Storiell ar ddiwedd y flwyddyn ariannol 2018/19, oedd yn gyfuniad o orwariant staff a diffyg incwm. Rwyf wedi gofyn i swyddogion ail edrych ar Gynllun Busnes Storiell i'r dyfodol.
- 5.5.20 Mae'r broses o sefydlu a chofrestru Ymddiriedolaeth Ddatblygol Storiell wedi cychwyn, bydd gwaith cychwynnol yn cychwyn yn fuan er mwyn gwneud cais CDL ac edrych ar yr elfennau busnes, codi arian yn ogystal a'r elfennau dysgu a chymunedol.
- 5.5.21 Ers i Neuadd Buddug gau, mae'r offer digidol wedi ei drosglwyddo i Theatr Derek Williams ar safle Ysgol Godre'r Berwyn, er mwyn i'r grŵp cymunedol ddarparu gwasanaethau theatr a sinema yno. Mae Cydlynnydd Cymunedol wedi ei phenodi, ac Cyfeillion Theatr Derek Williams wedi ei sefydlu. Dyma gychwyn ar gyfnod newydd i'r celfyddydau yn y Bala.
- 5.5.22 Mae'r gwasanaeth yn cynnal cyfarfodydd rheolaidd gyda'r Gwasanaeth Llyfrgell a theatr/sinema i edrych ar y weledigaeth ar gyfer Neuadd Dwyfor.
- 5.5.23 Bydd y Gwasanaeth Amgueddfeydd a Chelfyddydau yn ogystal a rhai gwasanaethau eraill yn adolygu pwrpas a mesuryddion wrth i adolygiadau Ffordd Gwynedd a newidiadau gymryd lle yn sgil arbedion / targedau incwm ac ail-strwythuro.
- 5.5.24 Pwrpas y **Gwasanaeth Archifau** yw gwarchod ein cofnodion cyhoeddus a sicrhau fod gan bobl fynediad atynt, drwy ddarparu dau Archifdy yng Ngwynedd.
- 5.5.25 Mae disgrifiadau casgliad y Gwasanaeth Archifau bellach ar gael ar *Archives Hub*, ac hyn wedi denu nifer o ymholiadau.
- 5.5.26 Yn dilyn trafodaethau dros rai blynyddoedd gyda Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr ac Archifdai Gogledd Cymru, mae trefniadau ar droed i gychwyn trosglwyddo dogfennau iechyd er mwyn cydymffurfio gyda dyletswyddau statudol.
- 5.5.27 Mae'r Swyddog Addysg wedi cynnal sesiynau yn Ysgol Y Felinheli ac Ysgol Maenofferen fel rhan o brosiect LleChi er mwyn dangos deunydd chwarelyddol a fydd yn cael ei ddefnyddio i ysbrydoli'r plant i greu gwaith celf.
- 5.5.28 Rydym yn rhagweld cyfleon yn codi o ystyried y cwricwlwm newydd a rôl posibl i'r Swyddogion Addysg Archifau ac Amgueddfeydd,

CYNGOR GWYNEDD

- 5.5.29 Mae'r **Gwasanaeth Cefnogi Cymunedau** yn cefnogi pobl a mentrau lleol i chwarae rhan allweddol yn y broses adfywio. Bydd y gwasanaeth ar ei newydd wedd yn cael ei hyrwyddo ar draws Gwynedd dros y misoedd nesaf.
- 5.5.30 Mae cronfa Cist Gwynedd yn werthfawr i grwpiau gwirfoddol y Sir, mae'r rownd cyntaf wedi chynnal a'r arian i gyd wedi ddyrannu, sy'n adlewyrchu'r galw am grantiau bychan i gefnogi cymunedau a'r trydydd sector.
- 5.5.31 Mae'r **Gwasanaeth Chwaraeon am Oes** yn cynnig ystod o weithgareddau corfforol cynhwysol. Mae'r rhaglen Llysgenhadon Uwchradd wedi dirwyn i ben am eleni, ond mae'r Llysgenhadon sydd wedi cymhwyso yn cael cyfleoedd i arwain sesiynau a bod yn rhan o ddiwyddiadau ar hyn a lled Gwynedd.
- 5.5.32 Mae gwaith yn cael ei wneud i dargedu cyfranogiad grwpiau penodol, trefnwyd diwrnod blasu i ferched yn unig fel rhan o gynllun GGG fel rhan o Slalom Gogledd Cymru (rhan o lwybr talent canŵa Cymru), ac o ganlyniad mae'r sesiynau wythnosol yn Llanberis yn llawn, gyda'r bwriad o gychwyn sesiynau ychwanegol.
- 5.5.33 Mae 26 yn mynychu sesiwn Ffitrwydd Teulu Actif yn rheolaidd ar nos Fawrth yn Maesgeirchen. Drwy gynllun Playmakers a DIT, a gyda cyd weithrediad swyddog Tîm Chwaraeon am Oes a Swyddog Datblygu Anabledd mae 350 o blant wedi derbyn hyfforddiant, sydd yn ehangu ar y ddarpariaeth gweithgaredd corfforol amser cinio mewn ysgolion.
- 5.5.34 Roedd Her Eryri 2019 yn lwyddiant mawr, gyda cystadleuaeth Awyr Agored dau ddiwrnod i golegau addysg bellach Cymru yn cael ei gynnal yn Llanberis a'i arwain gan Swyddog Datblygu Awyr Agored Gwynedd.
- 5.5.35 Mae'r Adran Economi a Chymuned wedi gosod cytundeb i **Gwmni Byw'n Iach** i reoli'r Canolfannau Byw'n Iach o 1af o Ebrill 2019. Bydd y Cyngor yn cyfarfod efo'r cwmni yn ystod mis Gorffennaf er mwyn monitro cynnydd chwarter 1

6. SEFYLLFA ARBEDION/ARIANNOL

- 6.1 Mae 5 o gynlluniau arbedion 2019/20 unai wedi ei gwireddu neu ar drac i'w gwireddu'n amserol cyn diwedd y flwyddyn ariannol.
- 6.2 Mae'r gorchymyn parcio yn cael ei gyflwyno i nifer o safleoedd ar draws Adrannau'r Cyngor, gan gynnwys y 3 cynllun parcio sef *Cysoni ffioedd parcio drwy gyflwyno ffioedd parcio i safleoedd newydd (e.e. ardal y Glyn), Sefydlu ffioedd parcio yn Dinas Dinlle a chynyddu ffioedd lansio ac hefyd Adolygu ffioedd a threfniadau yn Storiel*. Mae gwaith rhagbaratoi yn cael ei wneud ar hyn o bryd o safbwynt cynigion i ymgorffori nifer o safleoedd newydd i mewn i Orchymyn Parcio Gwynedd. Mae bwriad hefyd i ddiweddarau strwythur ffioedd y Cyngor i gyd-fynd efo'r gwaith ac hefyd mae cais wedi ei wneud i ymgorffori agweddau ychwanegol (e.e. cardiau i bobl lleol).

CYNGOR GWYNEDD

- 6.3 Bydd y cynllun i gynyddu *ffioedd lansio ar hyd traethau Gwynedd* yn cael ei oedi oherwydd yr angen cael cynllun rheoli risgiau diogelwch i staff oherwydd fod y risg o ymddygiad treisgar yn cynyddu.
- 6.4 O ran cynllun *Neuadd Dwyfor* rydym yn gweld risgiau sylweddol i gyflawni'r arbedion. Mae'r adran yn datblygu achos busnes ac fydd angen buddsoddiad cyfalaf sylweddol i wireddu'r arbedion. Yn ogystal fydd angen dod o hyd i gyllidwyr megis Cyngor Celfyddydau, Croeso Cymru ac eraill. Byddaf yn cyflwyno adroddiad i'r Tîm Arweinyddiaeth gyda'r manylion.
- 6.5 Bydd rhaid rhoi cyfle i'r Cwmni Hamdden newydd sefydlu cyn adnabod cyfleon i symud y statws i felyn neu wyrdd ar y cynllun i *Leihau'r sybsidi i'r Cwmni Hamdden* newydd.

7. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

- 7.1 Dim i'w nodi

8. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

8.1 Barn y Swyddogion Statudol

i. **Y Swyddog Monitro:**

Dim sylwadau i'w hychwanegu ynglŷn a phriodoldeb.

ii. **Y Pennaeth Cyllid:**

Mae'r adroddiad yn nodi sefyllfa'r Adran Economi a Chymuned o ran gwireddu'r cynlluniau arbedion, gyda pump cynllun arbedion 2019/20 eisioes wedi eu gwireddu neu ar drac i wireddu'n amserol, a'r risg sydd ynghlwm â'r cynlluniau eraill wedi'i nodi yn rhan 6 o'r adroddiad. Bydd swyddogion Cyllid yn cynorthwyo'r Aelod Cabinet cyfrifol i fonitro'r cynnydd yn erbyn y cynlluniau yma, a byddwn mewn lle i adrodd ymhellach ar y cynnydd yn dilyn yr adolygiad cyllidol nesaf.

Rydym eisioes wedi amlygu pryder am sefyllfa ariannol 'Storiol' yn ein adroddiad 'Cyfrifon Terfynol 2018/19 – Alldro Refeniw' aeth i'r Cabinet 21/6/19, gyda 'Storiol' yn gorwario £72k ar ddiwedd y flwyddyn ariannol 2018/19. Mae'n hanfodol fod yr Adran Economi a Chymuned yn cymryd camau priodol i reoli'r sefyllfa yma.

8.2 Barn yr Aelod Lleol:

- 8.2.1 Ddim yn fater lleol.

8.3 Canlyniad Unrhyw Ymgynghoriad

- 8.3.1 Dim i'w nodi

CYNGOR GWYNEDD

Atodiadau:

Atodiad 1 Mesurau Adran Economi & Chymuned (Datblygu'r Economi)